

Fusie effectrapportage werkgroep Wijhe De Mare

Versie 2.1 21-11-2018

1. Inleiding

Voor u ligt de fusie effectrapportage en de beschrijving van het onderwijsconcept op hoofdlijnen van de nieuwe school die zal ontstaan bij het samenvoegen van Obs de Peperhof en Obs de Tellegen in Wijhe.

Het bestuur van De Mare heeft de werkgroep gevraagd om de mogelijkheden te onderzoeken en te beschrijven voor samenvoegen van de twee scholen en vervolgens de gevolgen te beschrijven van de deze samenvoeging.

De basis van het onderzoek is het beschrijven van het onderwijskundig concept. De werkgroep heeft op een achttal onderwerpen haar visie of perspectief beschreven.

1. Het waartoe van de school (visie en missie)
2. Visie op ontwikkeling en leren
3. Visie op de relatie kinderen en leerkrachten/ pedagogisch medewerkers
4. Visie op de rol ouders in school en of opvang
5. Visie de relatie tussen school in de samenleving
6. Visie op de schoolorganisatie en de praktische daginvulling van kinderen leerkrachten en medewerkers
7. Visie op gebruik van onze huisvesting (binnen /buiten) en gebruik van faciliteiten
8. Het perspectief op personeel en financiën

Vervolgens heeft de werkgroep met behulp van een fusie-effectrapportage de gevolgen van de samenvoeging beschreven.

Belangrijk onderdeel van deze rapportage is de wijze waarop tijdens dit onderzoek is gecommuniceerd met ouders teamleden en ketenpartners. In de fusie effectrapportage wordt bij hoofdstuk 5.8 ruimschoots ingegaan op de gevoerde communicatie.

Als voorlopige afronding van deze fase zijn de opbrengsten van het onderzoek voorgelegd aan alle ouders in de vorm van een draagvlaktoets.

Het perspectief en de inventarisatie van de gevolgen leiden naar een advies van de werkgroep aan de directeur-bestuurder. Dit advies is een unaniem advies geworden van de gehele werkgroep.¹

2. Het advies van de werkgroep

De werkgroep De Mare-Wijhe, adviseert haar directeur-bestuurder op basis van bijgeleverde fusie-effectrapportage en de perspectieven op het onderwijs van de toekomst voor de nieuwe school in Wijhe:

Om de obs de Peperhof en obs Tellegen samen te voegen tot een nieuwe openbare basisschool in Wijhe, op basis van de perspectieven zoals die zijn opgesteld door de werkgroep en die de instemming hebben van ouders en team. Dit laatste is gebleken uit een draagvlaktoets onder de ouders en team.

---

¹ De leden van de werkgroep gedurende de uitvoering van de projectopdracht plus de achtergrond van de leden is samengebracht in **bijlage 1**.

De werkgroep adviseert de bestuurder na het nemen van het besluit tot samenvoegen om een kwartiermaker/beoogd directeur te benoemen voor de nieuwe school en deze opdracht te geven om in de 3e fase, de fusie tussen beide scholen verder uit te werken bereiden en deze af te ronden in een formele fusie per 01-08-2019.

Tevens adviseert de werkgroep de directeur-bestuurder om de kwartiermaker opdracht te geven om, op basis van bijgeleverde Fusie-effect-rapportage en de perspectieven op het onderwijs van de toekomst in Wijhe het onderwijsconcept samen met ouders team en ketenpartners verder te concretiseren en te operationaliseren. Tevens adviseert de werkgroep om aan de kwartiermaker de opdracht te verstrekken de transitie van 2 scholen naar 1 school vorm te geven en parallel daaraan een passend huisvestingsconcept voor de nieuwe school uit te werken.

In de fusie-effectrapportage wordt uitgaande van een positief besluit van bestuur en medezeggenschapraden, een doorkijk gegeven voor het vervolg van te nemen stappen die gezet gaan worden in de derde fase, namelijk het kwartiermaken voor de start van de nieuwe school.

3. Inhoudsopgave

Fusie effectrapportage werkgroep Wijhe De Mare Versie 2.0 12-11-2018	1
1. Inleiding	1
2. Het advies van de werkgroep	1
3. Inhoudsopgave	3
4. Perspectieven op ontwikkeling en het onderwijs van de toekomst in Wijhe.	5
4.1. Het waartoe (waartoe is onze school er?)	5
4.2. Het perspectief van ontwikkeling en leren.....	5
4.4. Het perspectief op de rol ouders in school en of opvang	7
4.5. Het perspectief van school in de samenleving.....	7
4.6. Het perspectief op de schoolorganisatie	8
4.7. Perspectief op onze toekomstige huisvesting.....	9
4.8. Het perspectief op personeel en financiën	9
5. De Fusie effectrapportage	10
5.1. <i>Motieven</i>	10
5.1.1. Wat zijn de redenen en de noodzaak voor de fusie?	10
5.1.2. Wat zijn de alternatieven voor fusie?	11
5.1.3. Zijn deze alternatieven door het bestuur onderzocht?.....	11
5.2. <i>Tijdsbestek</i>	11
5.3. <i>Doelen</i>	12
5.3.1. Wat wil het bestuur bereiken met de fusie?	12
5.3.2. Wat zijn de gekwantificeerde doelen?	12
5.4. Effecten op diversiteit	13
5.4.1. Benoem de gevolgen van de fusie op de variatie van het onderwijsaanbod in Wijhe.....	13
5.4.2. Hoe wordt de variatie van het onderwijsaanbod gewaarborgd?	14
5.5. Effecten op keuzevrijheid.....	15
5.5.1. Welke keuze hebben leerlingen en hun ouders na de beoogde fusie?	15
5.5.2. Wat zijn de effecten op spreiding en omvang van de scholen in het voedingsgebied?.....	16
5.5.3. Wat zijn de effecten op de onderwijskundige diversiteit.....	16
5.5.4. Welke maatregelen worden genomen om nadelen van de fusie tegen te gaan?.....	17
5.6. <i>Kosten en baten</i>	17
5.6.1. Welke financiële gevolgen van de fusie?	17
5.6.2. Is de continuïteit voldoende gewaarborgd?	20
5.6.3. Wat zijn de risico's?.....	20
5.6.4. Welke opbrengsten ander dan financiële zal de fusie opleveren?	21
5.7. <i>Effecten op huisvesting, personeel, leerlingen en ouders</i>	21
5.7.1. Wat zijn de gevolgen voor de huisvesting?	21
5.7.2. Welke effecten verwachten we op het schoolklimaat en betrokkenheid van ouders en personeel?	21
5.7.3. Wat zijn de gevolgen voor het personeel en de medezeggenschap?	22
5.7.4. Wat zijn de gevolgen voor leerlingen?	23
5.7.5. Wat zijn de gevolgen voor ouders en de betrokkenheid van ouders?	23
5.8. <i>Communicatie en evaluatie</i>	24
5.8.1. Op welke manieren zijn belanghebbenden betrokken bij het fusieproces?	24
5.8.2. Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt?	25
5.8.3. Wanneer en hoe wordt geëvalueerd wat de effecten op spreiding, variëteit en keuzevrijheid zijn?	25
5.9. <i>Advies burgemeester en wethouders</i>	25
5.10. <i>Advies van de werkgroep De Mare-Wijhe</i>	25

4. Perspectieven op ontwikkeling en het onderwijs van de toekomst in Wijhe.

4.1. Het waartoe (waartoe is onze school er?)

Wij willen dat kinderen gelukkig zijn en later als volwassene een positieve bijdrage kunnen leveren aan een duurzame samenleving. Wij willen daarin als school een betekenisvolle rol vervullen en stellen onszelf daarom voortdurend de vraag wat dat voor ons werk betekent en welke bijdrage wij daaraan kunnen leveren.

We geven kinderen de ruimte om een optimale ontwikkeling te doorlopen, die ervoor zorgt dat ze maximale kansen kunnen genereren in de toekomst die zich voor hen aandient. Daartoe werkt de school aan zowel kennisoverdracht als aan het aanbrenge van vaardigheden en attitudes, opdat kinderen zo goed mogelijk worden toegerust voor hun toekomstige rol als verantwoordelijk en volwaardig lid van de maatschappij, waarin ze zorg willen en kunnen dragen voor zichzelf, de ander en de omgeving waar ze deel van uitmaken.

We leiden kinderen op en voeden kinderen op tot zelfstandige mensenkinderen; tot mondigheid, met een eigen identiteit, sociaalvaardig, zelfbewust en emotioneel ontwikkeld.

We bieden onderwijs op maat, passend bij kwaliteiten, onderwijsbehoeften en interesses van de kinderen.

Wat willen we bereiken met het onderwijs in Wijhe?

Wij bundelen onze krachten zodat 2 kleine scholen in 2 verouderde gebouwen samen 1 aantrekkelijke school wordt waarin de kinderen voorbereid worden voor de maatschappij van de toekomst. Hierin betrekken we de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van technologie en integreren de 21th Century skills. Wij organiseren goed onderwijs voor alle kinderen, ongeacht wat ze willen en kunnen worden.

Door de krachten te bundelen ontstaat meer volume wat ervoor zorgt dat we binnen de school goed om kunnen gaan met de verschillen tussen leerlingen en in aanbod kunnen variëren.

4.2. Het perspectief van ontwikkeling en leren

Wij willen dat leren voor onze kinderen betekenisvol is:

Wij leren de kinderen in woord en wereld: leren voor het leven en niet voor de toets (we toetsen niet omdat het moet, maar omdat het ertoe doet).

We gaan met de school de wereld in en halen de wereld in school. (Bijvoorbeeld: aandacht voor natuur, kunst en cultuur, Engels, informatica, muziek, filosofie en levensbeschouwing)

We creëren voor kinderen een omgeving waarin:

- Bij kinderen innerlijke betrokkenheid ontstaat; passie voor leren
- Waarin kinderen dingen leren die ertoe doen in deze tijd
- Waarin kinderen zin in leren hebben, omdat ze de zin van het leren zien
- Alle mogelijkheden worden benut die de kwaliteit van het denken en van de interactie verbeteren
- Verschillende vormen van intelligentie en intelligent gedrag worden ontwikkeld
- Kinderen invloed hebben op hun eigen leerprocessen
- Niet wordt gelabeld; alle kinderen als “speciaal” worden gezien en niet worden ingedeeld in winnaars of verliezers

Talentontwikkeling, ICT en 21Th Century skills, (kritisch denken, creatief denken, probleem oplossen, computeral thinking, communicatieve vaardigheden, informatievaardigheden, ICT-basis vaardigheden, media wijsheid, sociale en culturele vaardigheden, zelfregulering, samen werken) zijn belangrijke onderdelen van het onderwijsleerconcept om te komen tot betekenisvol leren.

Ons onderwijs en de methodes volgen de leerling (het is niet langer de leerling die het tempo en de uitgestippelde lijn van de onderwijsmethode volgt)

We bevorderen onderlinge hulp en samenwerking (onder meer door coöperatieve werkvormen in te zetten), het leren van en met elkaar, onderzoekend en ontdekkend leren.

In onze school zien we de mens achter de leerkracht en het kind achter de leerling.

Kinderen hebben zoveel mogelijk de kans om te leren op eigen niveau, in hun eigen tempo en te werken vanuit persoonlijke doelen. We komen zo goed mogelijk tegemoet aan individuele onderwijsbehoeften, persoonlijke voorkeuren en interesses.

We ontwikkelen persoonlijk meesterschap bij kinderen:

- Gedisciplineerd zijn
- Nadenken over wat we willen
- Keuzes maken en daarin actief zijn

Groepen: naast de start, het gezamenlijke eten en de reflectie aan het einde van de dag, vinden er ook onderwijsactiviteiten plaats die een belangrijke bijdrage leveren aan de sociaal emotionele ontwikkeling, de groepsdynamiek en de groepsverantwoordelijkheid. Vervolgens zijn er meerdere momenten op een dag dat de leerlingen in wisselende samenstellingen uiteengaan. Deze groepen worden ingedeeld op niveau, op interesse, op talent, etc. De leerling heeft hier zelf een keuze in (eigenaarschap).

Kinderen werken samen in verschillende combinaties. Onderwijs vindt dan plaats in diverse ruimtes met mogelijk diverse begeleiders. Hierbij houden we rekening met de leeftijdsgebieden van de kinderen.

Ieder kind is uniek en we maken gebruik van die verschillen.

4.3 Het perspectief op relatie kinderen en leerkrachten/ pedagogisch medewerkers

Wij bieden de kinderen veiligheid, vertrouwen en geven verantwoordelijkheden. We komen tegemoet aan de psychologische basisbehoeften relatie, competentie en autonomie.

We werken aan een gezamenlijke visie in de klas door samen met de kinderen na te denken over de vraag wat ons gezamenlijk streven is. Kinderen zijn medeverantwoordelijk en mede-eigenaar van het onderwijsleerproces.

We leren de kinderen na te denken over “denken” en “leren” in samenhang met de verschillende intelligenties van Gardner (*woord-slim, beeld-slim, lichaams-slim, denk-slim, zelf-slim, samen-slim, natuur-slim, muziek-slim)

We verkennen de mentale modellen(onze “waarheden”, onze innerlijke beelden van hoe zaken in elkaar zitten) en onze denkgewoontes (** doorzettingsvermogen, beheersen van impulsiviteit, luisteren met begrip en empathie, flexibel denken, denken over denken, streven naar nauwkeurigheid, vragen stellen en problemen opperen, oude kennis toepassen in nieuwe situaties, helder en precies denken en communiceren, gegevens verzamelen door alle zintuigen te gebruiken, creëren/innoveren en fantaseren, reageren met verwondering, verantwoord risico’s nemen, gebruik maken van humor, denken in samenhang, openstaan voor levenslang leren)

Het partnerschap tussen ouders, kind en leerkracht is essentieel. De ouder als ervaringsdeskundige, de leerkracht als inhoudelijk deskundige en de leerling als eigenaar stemmen samen af over de onderwijsbehoefte van het kind.

- Het uitgangspunt is de heterogene basisgroep. Vandaar wordt uiteengegaan in projecten, talenturen, atelier, niveaugroep, enz.
- Praten, spelen, werken en vieren zijn vier belangrijke elementen van het leren.
- Zelfstandig leren en begeleid leren wisselen elkaar af.
- Leerkrachten werken op basis van vertrouwen, in zichzelf en in de leerlingen
- De leerkracht is expert en professional in leren.

- Hij/zij heeft verschillende rollen: een coachende functie, een ondersteunende rol, algemeen leerkracht, vakleerkracht en teamlid.
- De verantwoordelijkheid van de leerkracht gaat verder dan alleen de kinderen in de basisgroep. Meerdere leerkrachten zijn verantwoordelijk voor de groep kinderen; iedere leerling is jouw leerling.
- We bevorderen het teamleren
- Er werken lerende leerkrachten op de school, die vanuit een eco-benadering ²het onderwijs leren vormgeven, leren de dingen te doen die ertoe doen.

4.4 Het perspectief op de rol ouders in school en of opvang

- Ieder kind is uniek en we maken gebruik van die verschillen, daarbij is het partnerschap tussen ouders, kind en leerkracht essentieel. De ouder als ervaringsdeskundige, de leerkracht als inhoudelijk deskundige en de leerling als eigenaar stemmen samen af over de onderwijsbehoefte van het kind.
- We zien de school als een samenhangend systeem, daarin spelen ouders een belangrijke rol. Deze ouderbetrokkenheid bestaat uit een formeel en een informeel deel.
- Het formele deel bestaat uit: rapportgesprekken, MR, communicatie met de leerkracht.
  - Ouders worden betrokken bij de ontwikkeling van hun kind doormiddel van een leerlingvolgsysteem.
  - Ouders zijn regelmatig gesprekspartner bij de kind-gesprekken. Ouder, kind en school bepalen daarin samen de lange termijn leerdoelen voor het kind.
  - Ouders hebben een stem en inbreng in het beleid en visie van de school.
  - School communiceert, via verschillende kanalen, op een eerlijke en transparante manier.
- Het informele deel gaat over: de sfeer en cultuur op school, elkaar treffen, het bijwonen van activiteiten van de kinderen. Wij investeren actief in de informele contacten met ouders zodat de formele contacten als vanzelfsprekend zijn.
  - We zoeken naar wegen om de expertise van ouders in te zetten in de school:
    - Ouders geven les als vakleerkracht in hun eigen specialisme.
    - Ouders helpen bij het geven van onderwijs tijdens talenturen of ateliers.
    - Ouders helpen op school bij het organiseren van activiteiten om te leren en om te vieren. Ouders worden gestimuleerd om daarbij aanwezig te zijn.
  - De Ouderraad coördineert de activiteiten en vieringen en vormt een brug tussen het onderwijsteam en de ouders. De Ouderraad is actief om ouders daarbij te betrekken.
  - Het contact tussen onderwijsteam en ouders, voor en na schooltijd, is laagdrempelig, open en gelijkwaardig en vindt plaats op het plein, in de gang of in het lokaal.

4.5 Het perspectief van school in de samenleving

- Wij willen dat kinderen gelukkig zijn en later als volwassene een positieve bijdrage kunnen leveren aan een duurzame samenleving. Wij willen daarin als school een betekenisvolle rol vervullen en stellen onszelf daarom voortdurend de vraag wat dat voor ons werk betekent en welke bijdrage wij daaraan kunnen leveren.
- De school is geen geïsoleerde instelling, maar maakt deel uit van de snel veranderende samenleving.

---

² Een eco-benadering wil hier zeggen dat het team ouders kinderen als een eenheid wordt gezien die altijd in evenwicht moet zijn

- We halen bewust de samenleving binnen de school en gaan met kinderen naar de samenleving toe.
- We verkleinen de drempels tussen voorschools en schools, tussen schools en buitenschools, tussen basisschool en v.o.
- De school is extern gericht en voelt zich verbonden met grotere gehelen en de samenleving. We leren door problemen op te lossen en de verworven inzichten daarbij toe te passen in andere situaties.
- Wij hebben aandacht voor relaties en onderlinge afhankelijkheid. De school in samenhang en relatie met de omgeving en de samenleving.
- Wij zijn in interactie met de omgeving (onze leerlingen gaan op bezoek bij bedrijven en de middenstand, maken kennis met zowel maatschappelijke als economische instellingen in het dorp en de regio).
- We zijn ons bewust van onze missie: hoe kunnen we een goede school zijn voor het dorp en de regio?
- Wij zorgen ervoor dat onze leerlingen gelukkig worden en blijven en opgroeien tot mensen die verantwoording kunnen dragen in hun omgeving.
- Ontwikkelingen in de samenleving zijn onlosmakelijk verbonden met ontwikkeling van de school.

4.6 Het perspectief op de schoolorganisatie

Hoe ziet de praktische dag invulling van kinderen leerkrachten en medewerkers eruit

- Op onze school werken we met basisgroepen.
- Basisgroep: Dagelijks wordt gestart in een vaste groep waarin veiligheid en geborgenheid belangrijk is. In deze groep vindt de start en het einde van de dag plaats en worden de belangrijke momenten gedeeld. Dit zorgt voor een vast ritme, overzicht en regelmaat.
- Vervolgens zijn er meerdere momenten op een dag dat de leerlingen in wisselende samenstellingen uiteengaan. Deze groepen worden ingedeeld op niveau, op interesse, op talent, etc. De leerling heeft hier zelf een duidelijke stem in (eigenaarschap).
- Kinderen werken samen in verschillende combinaties. Onderwijs vindt dan plaats in verschillende ruimtes met mogelijk variërende begeleiders. Hierbij houden we rekening met de leeftijdsgebieden van de kinderen.
- Een leerkracht heeft een vaste basisgroep die hij intensief begeleidt, daarnaast ontmoet hij de overige kinderen van de school door ateliers te begeleiden. De leerkracht begeleidt een groot deel van de kinderen die de school bezoeken. (Iedere leerling is jouw leerling)
- Wekelijks heeft de leerkracht een kind-gesprek met elke leerling uit zijn basisgroep. De leerkracht heeft de leerlingen uit zijn basisgroep goed in beeld om hen te kunnen coachen.
- Communicatief zijn onze leerkrachten sterk.
- De leerkrachten staan als een team rondom het kind
- De leerkracht is expert en professional in LEREN
- Leerkrachten met verschillende basisgroepen werken intensief samen, alle leerkrachten zijn voor de betrokken groepen verantwoordelijk, dat maakt het mogelijk coachgesprekken te voeren, instructie te verzorgen en zelfstandig werk te begeleiden (zo nodig en mogelijk tegelijkertijd)
- Leerkrachten werken op basis van vertrouwen, in zichzelf en in de leerlingen
- Het perspectief op gebruik van onze huisvesting (binnen /buiten) en gebruik van faciliteiten
- We creëren voor kinderen een omgeving waarin:
  - Bij kinderen innerlijke betrokkenheid ontstaat; passie voor leren
  - Waarin kinderen dingen leren die ertoe doen in deze tijd
  - Waarin kinderen zin in leren hebben, omdat ze de zin van het leren zien
  - Alle mogelijkheden worden benut die de kwaliteit van het denken en van de interactie verbeteren
  - Verschillende vormen van intelligentie en intelligent gedrag worden ontwikkeld
  - Kinderen invloed hebben op hun eigen leerprocessen

4.7 Perspectief op onze toekomstige huisvesting

- We willen zowel in het schoolgebouw als buiten een rijke leeromgeving voor kinderen realiseren.
- We hebben veilige klassen voor onze groepen die rust geven aan leerlingen en leerkrachten.
- Wij werken in een gebouw dat prettig is voor alle betrokkenen, veilig en gezond en met variatie.
- Zowel binnen in het gebouw als buiten zijn er voldoende veilige mogelijkheden voor onderzoeken en ontdekken door de leerlingen.
- De buitenomgeving is groen en leert de leerlingen goed om te gaan met de natuur.
- Ons schoolgebouw is een toonbeeld van duurzaamheid.
- We willen ruimtes die het mogelijk maken om van elkaar en met elkaar te leren in grote of kleinere groepen en waar ook individueel gewerkt kan worden en samen gevierd kan worden.
- Een ruim groen buitenterrein dat altijd toegankelijk is, gekoppeld aan groen onderwijs. Dat wil zeggen dat er een relatie is tussen binnen (bijvoorbeeld een keuken) en buiten (bijvoorbeeld een moestuin)
- We hebben een overzichtelijk en open schoolgebouw waarin kinderen zien en gezien worden.
- Binnen het gebouw kunnen we met minimale aanpassingen ruimtes in grootte laten variëren, zodat het voor meerdere doeleinden beschikbaar is.
- Er is in het gebouw ruimte om als mini-samenleving te kunnen vieren.
- Er is in het gebouw ruimte om te presenteren.
- Verschillende ruimtes in het gebouw kunnen door meerdere doelgroepen gebruikt worden. (Onderwijs, opvang en voortgezet onderwijs)
- De sfeer die het gebouw, maar zeker de entree van de school, moet uitstralen is het best te beschrijven als: Een rijke leeromgeving, uitdagend, welkom, warm, functioneel, veilig en passend voor gebruik voor variërende groepssamenstelling en werkvormen.

4.8 Het perspectief op personeel en financiën

- De financiële basis onze school is gezond en transparant. Wij besteden het beschikbare geld aan goed onderwijs voor de kinderen en niet aan stenen.
- Onze leerkrachten vragen zich voortdurend af wat de leerlingen nodig hebben in deze tijd om gelukkig te zijn en een positieve bijdrage te kunnen leveren aan een duurzame samenleving.
- Onze leerkrachten volgen de leerlingen en zijn in staat de leerbehoeften van de leerling om te zetten in een passend onderwijsprogramma.
- Onze leerkrachten beheersen de verschillende leerlijnen uit het vastgestelde curriculum en zijn in staat passende didactische vormen te kiezen om de leerling optimaal te laten leren.
- Onze leerkrachten krijgen voortdurend kansen en mogelijkheden om zich te scholen en eigen talenten beter te ontwikkelen.
- Onze leerkrachten willen ertoe doen en zijn derhalve voortdurend bereid zichzelf te blijven ontwikkelen en een leven lang te leren.
- School creëert een omgeving waarin ook leerkrachten zich blijven ontwikkelen en blijven leren.
- We willen een breed schoolconcept en gebruik maken van elkaars kwaliteiten (bijvoorbeeld: pedagogisch medewerkers zullen ondersteunen in de basisschool). Ook het ontwikkelen van een IKC (integraal kind-centrum) behoort zeker tot de mogelijkheden. Dan echter zal er sprake moeten zijn van een gedeelde visie binnen de gehele organisatie rondom opvang en onderwijs van 0 tot 18-jarigen.

5 De Fusie effectrapportage

In deze rapportage zijn de gevolgen van de fusie in beeld gebracht aan de hand van de beantwoording van een aantal vragen. Belangrijk onderdeel van de rapportage is het waarom en de communicatie met ouders, team en belanghebbenden dat voor deze fase is afgerond met een draagvlaktoets.

In paragraaf 5.2.2. wordt bij positieve besluitvorming een doorkijk gegeven naar de volgende fase.

Wat dient er in de derde fase nog allemaal te gebeuren opdat de school succesvol kan starten.

Voor de fusie effectrapportage is gebruik gemaakt van een voorgeschreven format met vragen, waardoor het kan voorkomen dat er bij de beantwoording herhalingen voorkomen

5.1 Motieven

5.1.1. Wat zijn de redenen en de noodzaak voor de fusie?

Salland heeft te maken met een leerlingendaling in zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs. Stichting De Mare en Stichting mijnplein hebben in samenwerking met de scholen in Olst-Wijhe en in Raalte de daling in kaart gebracht en onderzoek gedaan naar de gevolgen van de krimp in Salland. Prognose is dat er eerst sprake is van een verdere krimp en dat het aantal leerlingen zich na 2022 zal stabiliseren. Het effect op het voortgezet onderwijs is nu wellicht nog niet merkbaar, maar ook voor het voortgezet onderwijs zal de daling van de basispopulatie grote gevolgen hebben.

Op 1 maart 2017 is de eindrapportage³ van het onderzoek “Antwoord op de Krimp” vastgesteld. In dat onderzoek zijn door vertegenwoordigers van alle scholen in Salland voor elke kern scenario’s ontwikkeld die ervoor moeten zorgen dat er voor de korte, middellange, maar ook lange termijn kwalitatief goede, kansrijke, toekomstbestendige, betaalbare voorzieningen voor het onderwijs en opvang voorhanden zijn.

Voor Wesepe en Welsum zijn scenario’s ontwikkeld die respectievelijk binnen en nabij de huidige voorzieningen kunnen worden gerealiseerd. Voor Wijhe en Boerhaar (vijf scholen) heeft één gezamenlijk scenario de voorkeur, te realiseren op één locatie in Wijhe, bij voorkeur nabij de sport- en opvangvoorzieningen en het voortgezet onderwijs. Voor Olst, Den Nul en Boskamp wordt ook één scenario voorgesteld, waarbij alle 6 scholen op één locatie in Olst worden samengebracht, fysiek samen met de kinderopvang.

De beide schoolbesturen en de gemeente hebben afgesproken dat ze, ieder in de eigen organisatie en waar dat kan gezamenlijk, zullen onderzoeken wat de gevolgen zijn van de gekozen scenario’s en deze gevolgen toetsen op haalbaarheid en draagvlak. In deze fusie effectrapportage zijn de uitkomsten van het onderzoek weergegeven.

In gemeente Olst-Wijhe zijn momenteel 13 scholen met ongeveer 1100 leerlingen. Het aantal leerlingen staat niet in evenwicht met het aantal gebouwen om alle scholen te laten bestaan zoals wenselijk is. Factoren als werkdruk, kwaliteit, exploitatie en sociale ontwikkeling staan onder druk. Het vraagt om keuzes voor de toekomst en aangepast beleid. Beleid dat ervoor zorgt dat alle kinderen in Wijhe toekomstbestendig onderwijs krijgen en zich optimaal kunnen voorbereiden in onze snel veranderende maatschappij. Een maatschappij die andere dingen vraagt dan het verleden. Hiervoor hebben beide schoolbesturen en de gemeente de handen in één geslagen en zijn gezamenlijk bezig met een nieuwe toekomstige situatie te realiseren. Toekomstbestendig onderwijs creëren en optimale kansen neerzetten voor alle kinderen in Wijhe, passend bij wat de kinderen nu nodig hebben voor de toekomst van morgen.

---

³ Het rapport “Salland de gevolgen van de Krimp” is als **Bijlage 2** toegevoegd aan deze rapportage.

5.1.2. Wat zijn de alternatieven voor fusie?

Naast het nu onderzochte scenario zijn tijdens het onderzoek “Antwoord op de Krimp in Salland” 5 verschillende scenario’s voor Wijhe bekeken en beoordeeld op verschillende criteria. Dit onderzoek is samengevat in de bijlage “Presentatie varianten scenario’s voor gemeenteraden en Medezeggenschapsraden”.⁴

Uiteindelijk, zo hebben we ook nu weer geconstateerd, zijn er geen alternatieven voor een samenvoeging van scholen in nieuwe vervangende huisvesting anders dan het sluiten van scholen. Voor schoolbesturen is niets doen en sluiten geen optie. Als openbaar schoolbestuur zijn wij er niet om scholen te sluiten. Wat willen we dan wel?

- We willen onze scholen toekomstbestendig maken.
- We willen dat we onze scholen gezond kunnen exploiteren.
- En we willen boven alles dat we goed onderwijs kunnen verzorgen, omdat we willen dat kinderen in Olst-Wijhe, maar ook in Raalte en Heino het best mogelijke onderwijs krijgen, want dat gunnen we de kinderen: kwalitatief hoogwaardig onderwijs.

We hebben dus gekeken naar oplossingen die het best aansluiten bij de kansen en mogelijkheden die er zijn en die ervoor zorgen dat er goed, kwalitatief maar ook betaalbaar onderwijs gegeven kan worden. In de ogen van De Mare is dat het best mogelijk met deze voorgenomen fusie.

5.1.3. Zijn deze alternatieven door het bestuur onderzocht?

Voor Wijhe zijn 5 scenario’s als alternatieven uitgebreid onderzocht en ook in de tweede fase is op alle aspecten nog een keer gekeken of de alternatieven iets zouden kunnen toevoegen in het traject.

De werkgroep “Samenwerking en verbreding” en de werkgroep “Locatie” hebben in deze fase kaders en uitgangspunten benoemd en uiteindelijk een advies geformuleerd. De voorgelegde scenario’s zijn getoetst aan dit advies. Beide werkgroepen komen ook tot de conclusie dat gezond exploiteerbare huisvesting en scholen die kwaliteitswinst willen realiseren door optimale onderlinge samenwerking met ketenpartners, het best gerealiseerd kunnen worden in het voorgestelde scenario.

5.2 Tijdsbestek

5.2.1. Wat is de beoogde fusiedatum?

De beoogde fusie datum voor de twee scholen in Wijhe is 1 augustus 2019.

De uiteindelijke fusie zal uiterlijk op 01-08-2021 een feit zijn. Dit om maximaal te kunnen profiteren van de financiën die gemoeid zijn met een fusie. We kunnen als nieuwe school indien we voor 1-8-18 fuseren nog 6 jaar met 100 % fusiegelden werken en dat betekent maximale mogelijkheden tot optimale inzet personeel en het kunnen maken van de juiste beleidskeuzes.

Na de fusie zal de beoogd directeur van de school kwartiermaker worden van de nieuwe combinatie van scholen. Het gaat hier om een nieuw concept met een nieuw team. Dit veranderproces kost tijd, het is geen sinecure om twee scholen samen te voegen en ook nog eens met een nieuw concept te gaan werken.

De bestuurder is van mening dat dit proces zorgvuldig doorlopen moet worden. Hij is daarom voornemens, om bij positieve besluitvorming, een beoogd directeur te benoemen die als kwartiermaker de voorbereiding zal treffen om

---

⁴ De varianten die nader zijn onderzocht zijn uitgewerkt in **Bijlage 3**

het samenvoegen van de scholen op een natuurlijk manier te laten verlopen waarbij ouders en leerkrachten, maar ook de kinderen nauw worden betrokken

5.2.2. Welke onderwerpen moeten er na de fusiedatum nog geregeld worden?

Nadat er een besluit is genomen door de directeur-bestuurder en de medezeggenschapsraad heeft ingestemd, zal een kwartiermaker/beoogd directeur worden benoemd die opdracht zal krijgen om de fusie uit te werken en te realiseren.

Deze kwartiermaker/beoogd directeur zal opdracht krijgen om de volgende onderwerpen/opdrachten uit te werken zodat de start van de school op een natuurlijk wijze zijn beslag zal krijgen.

- Vertaling van onderwijsvisie naar vorm en andere aspecten van het onderwijs
- Vertaling van de adviezen van de werkgroep samenwerking en verbreding naar een praktisch samenwerkingsverband tussen onderwijs opvang sport en jeugdhulpverlening.
- Samenstellen van een onderwijsteam
- Het kiezen en vaststellen van leerinhouden, werkvormen en onderwijsleerpakket (in nauwe samenspraak met het team)
- Samenstellen van een ouderraad en medezeggenschapsraad
- Inrichten van leerlingzorgsysteem
- Inrichten van kwaliteitszorgsysteem
- De schoolorganisatie uitwerken tot dag, week en jaarplannen
- Communicatie met ouders en toekomstige ouders uitwerken en vormgeven
- Een tijdspad opstellen waarin duidelijk wordt wanneer welke punten opgeleverd zullen worden en wanneer er voor derden merkbare veranderingen zullen plaatsvinden
- Tegelijkertijd zal de beoogd directeur/ kwartiermaker starten met de vertaling van het onderwijsconcept naar een ruimtelijk concept voor de nieuwe school
- Taakbeleid, taakverdeling in en samen met het team uitwerken
- Het schoolplan opstellen en uitwerken met team
- Plan opstellen met een tijdspad voor de overgang van huidige samenstelling van scholen naar de nieuwe school. Plan bespreken met MR en vervolgens uitvoeren

5.3 Doelen

5.3.1. Wat wil het bestuur bereiken met de fusie?

Het bestuur wil drie doelen bereiken met de fusie te weten

1. Zorgdragen dat op de scholen van De Mare structureel goed onderwijs wordt gegeven.
2. Alle scholen van De Mare toekomstbestendig maken door ze van voldoende omvang te maken, ze over goede duurzame en passende huisvesting te laten beschikken.
3. De scholen financieel gezond te maken om ervoor te zorgen dat ze ook in de toekomst voldoende baten hebben om de lasten te kunnen dragen.

5.3.2. Wat zijn de gekwantificeerde doelen?

1. Op basis van interne en externe audits vaststellen dat de onderwijskwaliteit op basis van landelijke kwaliteitsnormen de waardering "goed" heeft.
2. Toekomstbestendig d.w.z. bestaansrecht heeft om minimaal 12 jaar met meer dan 145 leerlingen in een moderne passende huisvesting die aansluit bij onderwijskundig concept
3. Structureel gezonde exploitatie voor minimaal 12 jaar

5.4 Effecten op diversiteit

5.4.1 Benoem de gevolgen van de fusie op de variatie van het onderwijsaanbod in Wijhe.

Momenteel zijn er in Wijhe twee verschillende openbare scholen. Een behorende bij onderwijsteam Klaver DHKT (obs Tellegen) en één behorende bij onderwijsteam APT (obs de Peperhof). Twee toch kwetsbare autonome scholen binnen een onderwijsteam met elk een eigen brinnummer worden samengevoegd en hieruit ontstaat er een nieuwe openbare school met een nieuw onderscheidend concept met één brinnummer. Dat betekent dat er na de fusie één openbare school is waar iedereen welkom is volgens de kernwaarden vanuit een Openbare School.

Een school die beter kan samenwerken, meer omvang heeft, over nieuwe huisvesting gaat beschikken en die onderdeel wordt van een onderwijsgemeenschap waar samenwerking met andere partijen belangrijke middelen zijn om de onderwijskansen van kinderen te vergroten.

De voorgenomen fusie heeft daarmee natuurlijk consequenties voor het onderwijsaanbod in Wijhe. Er zijn straks nog steeds in totaal twee of drie scholen waar ouders uit kunnen kiezen en dat zijn er wel twee of drie minder dan de huidige vijf. Minder scholen betekent echter in de ogen van de werkgroep niet dat er minder variatie in aanbod is.

Onderzoek laat zien dat kleine scholen moeite hebben met het realiseren van een breed aanbod en differentie op basis van leervraag van kinderen. De taakbelasting van leerkrachten is vaak zo hoog, dat specialisatie en variatie in aanbod en aanbieden van verschillende leerwegen in het geding komt. Verschillen tussen scholen worden steeds kleiner en door differentiatie vindt variatie in aanbod, anders dan vroeger, niet meer in een school plaats maar vooral binnen de groep. Het zijn leerkrachten die het didactisch handelen afstemmen op de leer- en ontwikkelingsvraag van kinderen. Het aanbod dat hierdoor ontstaat op een grotere school is vaak gevarieerder en rijker dan dat op kleine scholen.

Dus ja, er zijn minder scholen, maar door scholen samen te voegen ontstaat er wel een volume dat het mogelijk maakt om specialismen te ontwikkelen en het onderwijs te personaliseren en daarmee veel beter af te stemmen op leer- en ontwikkelingsvraag van kinderen. Ook zullen door samenwerking met andere scholen die in de nabijheid worden geplaatst ruimten worden gedeeld, maar zal er ook een betere basis zijn waardoor minder kinderen naar buiten het dorp hoeven te worden verwezen.

Met het voornemen om twee verschillende openbare scholen in Wijhe samen te voegen ontstaan er op diverse andere punten ook een nieuwe situatie.

In de afgelopen maanden hebben ouders en leerkrachten, onder leiding van een werkgroep, gekeken naar de mogelijkheden om voor de nieuwe school een nieuw en ook sterker onderwijsconcept neer te zetten. In de perspectieven van onze nieuwe school heeft de werkgroep het onderwijsconcept op hoofdlijnen uitgewerkt. De werkgroep denkt dat ze voor Wijhe een realistisch, maar wel onderscheidend, concept hebben beschreven dat aansluit bij de huidige samenleving en aansluit bij de uiteenlopende onderwijsbehoeften van de huidige kinderen.

De maatschappij van nu vraagt een toekomstgerichte, onderzoekende en ontdekkende kijk op leren vanuit eigen perspectief en verantwoordelijkheid (eigenaarschap). De 21-eeuwse vaardigheden liggen hier als waarde onder om kinderen voor te bereiden op een toekomst met beroepen die nog niet bestaan. De nieuwe school biedt vanwege het toegenomen aantal kinderen en daardoor meer formatie veel meer mogelijkheden voor een breed aanbod voor leerlingen met onderwijsbehoeften. Het team van leerkrachten staat vanuit verschillende rollen om alle kinderen heen. Vanuit verschillende expertises, talenten en verantwoordelijkheden aansluit en bij de onderwijsbehoeften maakt dat we kinderen vanuit een breder aanbod kunnen bedienen.

Feitelijk gevolg is ook dat we door de samenvoeging van 5 basisscholen in Wijhe naar 2 of 3 nieuwe scholen ook over nieuwe huisvesting kunnen beschikken, waarbij we om dat we ook met de andere scholen willen samenwerken over veel betere gevarieerdere leeromgeving kunnen beschikken. Als we gaan, gaan we samen; opnieuw beginnen met nieuwe, mooie en goede gebouwen die duurzaam en milieuvriendelijk zijn. We hoeven allemaal geen geld en onnodige energie meer te steken in onderhoud en andere bijkomende zaken bij verouderde gebouwen. We gaan gebruik maken van de nieuwste technologie en gaan optimaal gebruik maken van samenwerking, waardoor we voorzieningen gaan delen en/ of gezamenlijk gaan gebruiken.

De keuze die beperkter lijkt te worden door het samenvoegen van scholen is dus relatief en beperkt zich vooral tot het aantal scholen. Het onderwijsaanbod, het tegemoet kunnen komen aan de onderwijsvraag van kinderen en het kunnen beschikken over een rijkere leeromgeving maakt dat de mogelijkheden en dus de variatie, groter wordt. Samen denken we een veel breder, dieper en beter aanbod te kunnen realiseren dan nu het geval is. De samenwerking en verbreding en de kaders voor een rijke leeromgeving zijn in een apart rapport⁵ uitgewerkt.

5.4.2 Hoe wordt de variatie van het onderwijsaanbod gewaarborgd?

Die waarborg zit vooral in de wijze waarop we als onderwijs in zullen gaan op de onderwijsvraag van kinderen. Was het in de vorige eeuw nog zo dat elke school op basis van leerstofjaarklassensysteem en later groepsplannen, een eigen aanbod had, en de omvang van de school de breedte van het aanbod bepaalde. Scholen werkten echter nog niet altijd samen en differentiatie had bij kleine scholen zijn grenzen.

Tegenwoordig werken we samen, kijken we naar de leervraag van kinderen en weten we dat de interne motivatie van kinderen ontzettend belangrijk is. Willen leren in plaats van moeten leren. Ontdekken waar je goed in bent en daar energie uit halen.

In Wijhe zijn nu verschillende scholen met diversiteit in niveau, concepten en locaties maar tegelijkertijd is er ook veel van hetzelfde en geeft elke school hier zijn eigen draai aan. De mogelijkheden per school zijn beperkt, een breed aanbod is nog niet optimaal. Dan zijn brede keuzes noodzakelijk. In een nieuwe situatie in de snel veranderende wereld zijn deze keuzes minder nodig. Het aanbod om aan te sluiten bij de behoeftes van kinderen is groter en gevarieerder. Niet voor niets hebben de scholen het motto “it takes a village to raise a child” gekozen als verbinding van onderwijs, opvang, sport en cultuur. Binnen onze nieuwe school in Wijhe zijn keuzes mogelijk. We richten een rijke leeromgeving in, waarin kinderen mogelijkheden hebben om te kiezen.

Onze schoolorganisatie en werkvormen zullen een grote variatie kennen omdat kinderen nu eenmaal van elkaar verschillen. De omvang van de nieuwe school maakt het mogelijk dat ons aanbod breder wordt. Onderzoek en goede voorbeelden hebben ons geleerd dat een grotere omvang van een school kansen biedt.

Het gaat dus zowel om diversiteit op het niveau van de scholen intern, als op het niveau van alle scholen binnen de nieuwe situatie. Bij dat eerste gaat het om de ‘interne keuzevrijheid’. Dit is de mogelijkheid om te kiezen uit een gevarieerd onderwijsaanbod. We geven kinderen de ruimte om een optimale ontwikkeling te doorlopen, die ervoor zorgt dat ze maximale kansen kunnen genereren in de toekomst die zich voor hen aandient. Daartoe werkt de school aan zowel kennisoverdracht als aan het aanbrengen van vaardigheden en attitudes, opdat kinderen zo goed mogelijk worden toegerust voor hun toekomstige rol als verantwoordelijk en volwaardig lid van de maatschappij, waarin ze zorg willen en kunnen dragen voor zichzelf, de ander en de omgeving waar ze deel van uit maken. We

---

⁵ De werkgroep samenwerking en verbreding heeft de kansen onderzocht van samenwerking met VO en kinderopvang en overige ketenpartners rond het kind. Dit rapport is toegevoegd als **bijlage 4**

bieden onderwijs op maat, passend bij kwaliteiten, onderwijsbehoeften en interesses van de kinderen. Ons onderwijs volgt de leerling, het is niet langer de leerling die de onderwijsmethode volgt.

Wij waarborgen het onderwijs door bundeling van krachten en vernieuwen van het onderwijsconcept. In een nieuw gebouw komt één nieuw sterke openbare school waarbinnen keuzes gemaakt kunnen worden. Wij verminderen de kwetsbaarheid van de afzonderlijke delen.

Zo zijn we in staat om voor alle kinderen van Wijhe een omgeving te creëren die:

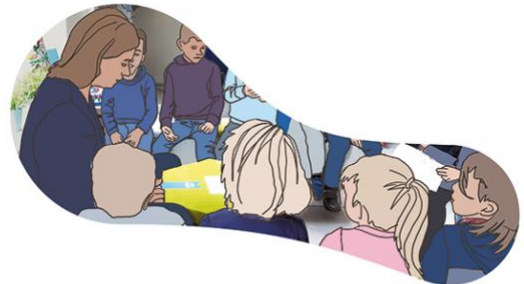
- Bij kinderen innerlijke betrokkenheid ontstaat; passie voor leren
- Waarin kinderen dingen leren die ertoe doen in deze tijd
- Waarin kinderen zin in leren hebben, omdat ze de zin van het leren zien
- Alle mogelijkheden worden benut die de kwaliteit van het denken en van de interactie verbeteren
- Verschillende vormen van intelligentie en intelligent gedrag worden ontwikkeld
- Kinderen invloed hebben op hun eigen leerprocessen
- Niet wordt gelabeld; alle kinderen als “speciaal” worden gezien en niet worden ingedeeld in winnaars of verliezers

5.5 Effecten op keuzevrijheid

5.5.1 Welke keuze hebben leerlingen en hun ouders na de beoogde fusie?

Binnen ons nieuwe concept bieden wij verschillende mogelijkheden aan, gericht op de onderwijsbehoeften van kinderen. De teamleden richten een rijke leeromgeving in waarbij betekenisvol onderwijs uitgangspunt is, waarin kinderen mogelijkheden hebben om te kiezen. Hiervoor heeft het hele team kennis van de leerlijnen/leerdoelen vanuit de leeftijdsontwikkelingen. Daarnaast sluiten zij juist ook aan bij de onderwijsbehoeften van de kinderen. Zij kennen de kinderen goed doordat ze structureel met kinderen in gesprek gaan. Samen bepalen ze op basis van niveau en leeftijdsdifferentiatie waar doelen liggen en sluiten hierbij aan.

Dagelijks wordt gestart en geëindigd in een vaste groep waarin veiligheid en geborgenheid belangrijk is. In deze groep vindt de start en het einde van de dag plaats en worden de belangrijke momenten gedeeld. Dit zorgt voor een vast ritme, overzicht en regelmaat. Het sociale aspect is belangrijk. De kinderen delen hun ervaringen met elkaar, zijn samen een groep en geven aan wat ze geleerd hebben vanuit zijn/haar eigen context. De kinderen gaan op meerdere, vaste momenten van de dag in wisselende samenstellingen uiteen. Deze groepen worden ingedeeld op ontwikkelingsniveau, op leeftijd, op interesse en op talent.

Door op een locatie dicht bij elkaar gehuisvest te zijn, kan er gemeenschappelijk gebruik van ruimtes en middelen zijn. Bovendien kunnen sociale partners en onderwijsondersteuners een plek krijgen in deze gezamenlijke ruimtes. Dat maakt dat hulp en ondersteuning op maat steeds kind-nabij is. We kunnen het onderwijs van de toekomst waarborgen en (bijna) inclusief onderwijs bieden.

5.5.2 Wat zijn de effecten op spreiding en omvang van de scholen in het voedingsgebied?

Voor deze samenvoeging is het voedingsgebied Wijhe en de Boerhaar, maar eigenlijk ook Olst, Boskamp en Den Nul. In dit gebied kennen we in totaal 5 openbare en 6 bijzondere scholen op levensbeschouwelijk grondslag.

Scholen verschillen vooral in grondslag, maar kijk je naar het onderwijs en de gebouwen dan zijn de verschillen soms niet nauwelijks te zien. In het voortraject hebben we geconstateerd dat 90 % van de gewenste veranderingen gedeeld worden. Nu zijn er in Wijhe 5 basisscholen waarvan 4 onder de 145 kinderen voor Nederlands begrippen ‘kleine scholen’. Als kinderen 12 jaar zijn wordt de keuze teruggebracht tot 1 school in de gemeente. Toch zal na de samenvoeging van scholen nog steeds een zekere spreiding zijn voor ieder kind is binnen een straal van 3 kilometer een basisschool.

5.5.3 Wat zijn de effecten op de onderwijskundige diversiteit.

Bestuurlijk neemt het aantal lespunten per bestuur af. Voor De Mare gaan we in Wijhe van 2 naar 1 school.

Op onderwijskundig gebied ontstaan er veel meer mogelijkheden en nieuwe kansen voor toekomstgericht onderwijs, die niet te realiseren zijn op kleine, losse scholen. Een goede samenwerking tussen school, kinderopvang, sport en andere lokale (kind) voorzieningen is gemakkelijker te realiseren. Een goede samenwerking tussen voornoemde partijen geeft mogelijkheden voor doorgaande ontwikkellijnen gedurende een hele dag. Leren beperkt zich niet tot de schooluren, behoefte aan ontspanning en spelen ook niet.

Het versterken van openbaar onderwijs. Een nieuw concept vraagt om investering in leerkracht vaardigheden. Er moet aandacht zijn voor de huidige situatie naar de gewenste situatie. Wat hebben de huidige leerkrachten nodig om het toekomstige onderwijsconcept vorm te kunnen geven? Waar kan nu al op geanticipeerd worden om straks in de nieuwe school goed van start te kunnen gaan.

Een school op 1 locatie in het dorp zal betekenen dat een aantal kinderen verder van de school af woont. Er zal goed nagedacht moeten worden over een veilige route voor alle kinderen van Wijhe om bij de school te komen. Sommige kinderen zullen lopend naar school komen, velen echter zullen met de fiets of auto komen. Dit vraagt om voldoende veilige toegangswegen en parkeerruimte.

Verschillende locaties naar één nieuwe situatie en daarnaast overstap huidig onderwijs naar nieuw concept: De overgang van alle bestaande basisscholen in Wijhe naar 1 locatie is een grootscheepse operatie te noemen. Naast het coördineren van bouw en eventueel tijdelijke huisvesting, zal er ook inhoudelijk “gebouwd” moeten gaan worden. Het startmoment van de scholen zal helder moeten worden afgestemd en gecommuniceerd. Het is van belang dat er geen enorme overloop van leerlingen op gang komt als een van de partijen achterblijft of onvolledige informatie verschaft. Het is wenselijk de kinderen zoveel als mogelijk op de scholen te houden waar ze nu zitten, zodat met een aan zekerheid grenzende stelligheid qua leerlingaantallen kan worden gerekend. Versnelling of vertraging van het proces binnen een van de stichtingen kan onvrede en shop-gedrag met zich meebrengen onder ouders.

Herinrichting van de bestaande onderwijsteams: de financiële gevolgen van de nieuw te formeren teams zullen in kaart gebracht moeten worden. De Peperhof en de Tellegen zitten op dit moment in verschillende onderwijsteams. Tellegen in Klaver DHKT en Peperhof in APT. Vanuit APT zal obs Ter Stege uit Olst de overstap maken naar Klaver, daarentegen komt Tellegen naar APT. Op obs Tellegen zitten echter beduidend minder leerlingen dan op Ter Stege (58 tegenover 120). Het leerling verlies zal gevolgen hebben voor de formatie en beleidskeuzes binnen het APT-team en daarmee ook voor het nieuwe onderwijsteam Wijhe-Wesepe. Het is zaak hier duidelijkheid over te creëren en speelruimtes en financiële marges in kaart te hebben, om zodanige keuzes te kunnen maken die niet ten koste gaan van de kwalitatieve keuzes die gemaakt gaan worden.

Hoe harmoniseer je deze processen?

Gedurende het schooljaar 18-19 zullen beide onderwijsteams (klaver en APT) nog bestaan zoals dat de afgelopen 4 jaar het geval was. In het kader van Scholen voor Morgen zullen zij zich voorbereiden op de situatie na 1 augustus 2019 waarbij de nieuwe samenstelling van de onderwijsteams gerealiseerd zal zijn.

De huidige directeuren onderwijsteam zijn in de tweede fase als primus inter pares aangewezen.

Het is de intentie van de directeur bestuurder om deze primus inter paris na besluitvorming en instemming van de medezeggenschapsraden in de 3e fase te benoemen als beoogd directeur en kwartiermaker. Vanuit deze positie kan de kwartiermaker/beoogd directeur invulling geven aan de opdrachten die zijn verwoord in paragraaf 5.2.2..

5.5.4 Welke maatregelen worden genomen om nadelen van de fusie tegen te gaan?

Communicatie over alle te nemen stappen aan een zo breed mogelijk publiek is een van de vereisten om deze exercitie te laten slagen. Ouders, stakeholders, leerkrachten, buurt en samenleving moeten op de hoogte worden gehouden en hun stem moet worden gehoord. Om mensen blijvend te informeren en de gelegenheid te geven hun vragen te stellen zijn er sinds eind augustus 2018 communicatietafels aanwezig in alle schoolgebouwen en vele openbare gebouwen. Daarnaast vindt regelmatig overleg plaats met een werkgroep bestaande uit ouders en leerkrachten, de projectgroep, bestaande uit directeuren van de huidige basisscholen en klankbordavonden voor stakeholders en belangstellenden. In de media wordt periodiek, vanuit de projectleiding aandacht besteed aan het proces Scholen voor morgen. De directeur van APT neemt in haar nieuwsbrief de ouders maandelijks mee in de ontwikkelingen. De ouders van Klaver worden 4x per jaar middels een nieuwsbrief op de hoogte gebracht. Goed transparant communiceren met betrokkenen en ouders is de belangrijkste maatregel die ervoor moet zorgen dat mogelijk nadelen in beeld worden gebracht en vervolgens wordt onderzocht hoe dit nadeel weggenomen kan worden.

Tussen de 2 bestaande directeuren OT is een intensieve en constructieve samenwerking. Dit is noodzakelijk omdat zij in het heden beiden in beide kernen opereren, bovendien hebben zij beiden scholen onder hun verantwoordelijkheid in beide kernen. Daarnaast staat voor Wijhe en Olst een soortgelijk traject op stapel. Uitwisseling van ervaring en expertise zorgt voor een goede afstemming tussen de scholen en het te volgen traject voor alle 7 openbare basisscholen in Olst en Wijhe. Door deze afstemming gaan de scholen min of meer “gelijk-op”, dat geeft rust en duidelijkheid en bovendien kunnen alle betrokken leerkrachten samen op gaan omdat zij ongeveer op hetzelfde punt in de transitie zitten. Zo voorkomen we dat er vergeleken of afgekeken gaat worden en bevorderen we het naast elkaar ontwikkelen.

5.6 Kosten en baten

5.6.1 Welke financiële gevolgen van de fusie?

In Nederland ontvangen scholen de bekostiging van de overheid, “het Rijk”. Uit die bekostiging betalen de scholen, personeel, huisvesting, leermiddelen, meubilair en alle overige kosten. Een deel van de bekostiging is gebaseerd op het aantal leerlingen en deel is gebaseerd op het aantal groepen. In sommige gevallen is er ook nog sprake van een basisbedrag per school. Tot slot is een deel van de bekostiging gekoppeld aan het aantal vierkante meters van een gebouw.

Bij het samenvoegen van scholen verandert de bekostiging. De bekostiging per leerling verandert niet omdat het aantal leerlingen van de samengevoegde school en de twee aparte scholen in principe niet verandert. Wat wel verandert is de materiële bekostiging; de vergoeding die de scholen krijgen voor schoonmaak en onderhoud. Die vergoeding krijgt de school voor het aantal lokalen die ze mogen gebruiken en voor het aantal schoolgebouwen. Voor een fusie krijg je voor twee scholen geld en na een fusie nog maar voor 1 school. Dat is redelijk, omdat je mag verwachten dat een gebouw ook goedkoper is dan twee gebouwen.

Na samenvoegen krijg je uitsluitend nog middelen voor de vestiging of de huisvesting die overblijft. Voor vergoeding voor aanstellen van personeel is het als volgt geregeld:

In principe krijgen scholen formatie gekoppeld aan het aantal leerlingen. Voor twee scholen zit er een kleine opslag bij voor directie, intern begeleiders en overige personeelsleden. Die is voor twee aparte scholen hoger dan voor een samengevoegde school.

Ook als je twee scholen samenvoegt is de bekostiging voor personeel gebaseerd op het aantal kinderen van de nieuwe school, dat is normaal gesproken gelijk aan de optelsom van de leerlingen van de losse scholen, maar je hebt natuurlijk geen twee directeuren nodig en hoogst waarschijnlijk mis je ook een aantal formatieplaatsen voor personeel. Je krijgt namelijk maar één keer de basis en bij twee scholen krijg je die 2 maal.

Om te stimuleren dat scholen in Nederland samenwerken wanneer de school kwetsbaar of te klein wordt en samengevoegd kunnen of moeten worden, is er een fusieregeling. Op dit moment zegt die fusieregeling: je krijgt als schoolbestuur 6 jaar lang het verschil aan bekostiging dat er is tussen de vergoeding voor personeel van twee aparte scholen (de vergoeding die je voor personeel krijgt als je de scholen samenvoegt).

Stel je voor: je hebt als aparte scholen 15 formatieplaatsen en als er samengevoegd wordt heb je nog maar recht op 13 formatieplaatsen. Dat is een verschil van twee formatieplaatsen en dit verschil wordt nu 6 jaar lang volledig voor de volle 100 % gecompenseerd.

Dus je hebt 6 jaar de tijd als bestuur om het personeel van deze school van 15 naar 13 mensen te brengen en te komen tot een situatie waarbij het aantal kinderen en dat het aantal mensen voor de groep in overeenstemming is met elkaar.

De Mare heeft dus, wanneer ze scholen samenvoegen, 6 jaar lang de middelen om via natuurlijk verloop en of uit dienst treden de formatie in overeenstemming te brengen met de vergoeding die ze op basis van aantal leerlingen en aantal scholen ontvangen.

Wanneer het bereiken van het personele evenwicht sneller gaat dan de 6 jaar dan heb je dus middelen over. Gaat die terugloop langzamer dan zou er een financieel tekort ontstaan.

Op basis van de huidige conjunctuur, de vergrijzing en het voorziene lerarentekort is de kans groter dat er bij een bestuur een tekort aan mensen zal ontstaan dan dat er een tekort aan middelen om mensen te betalen zal ontstaan.

Hieronder wordt een samenvatting gegeven van de financiële gevolgen van fusie wanneer de scholen Obs Tellegen en Obs De Peperhof samengevoegd worden tot één school. De uitgebreide berekeningen zijn in aparte bijlage bijgevoegd⁶

- **Personele bekostiging en personeel en arbeidsmarktbeleid**

Baten kant

Aan de batenkant zorgt de samenvoeging voor lagere inkomsten. Bij samenvoeging komt de bekostiging voor formatie personeel uit op een bedrag van € 559.754. Zonder samenvoeging zouden De Mare € 399.155 en € 300.103 hebben ontvangen. (Samen € 699.258) Dat is een nadelig verschil van € 139.594.

Voor personeel en arbeidsmarktbeleid, dat ook een basiscomponent per brinnummer bevat, ontstaat er bij samenvoeging ook een negatief saldo van € 61.013.

---

⁶ De onderbouwing en berekeningen van de financiële paragraaf zijn samengevoegd in **Bijlage 5**

De bekostiging personeel en arbeidsmarktbeleid en de bekostiging van de formatie valt na samenvoeging dus € 200.607 lager uit. Dit verschil in bekostiging wordt grotendeels veroorzaakt door het wegvallen van tweemaal de kleine scholen toeslag.

Beide scholen zijn ruim kleiner dan de norm voor kleine scholen van 145 en gezamenlijk is de nieuwe school met 156 kinderen groter dan de norm en vervalt de extra bekostiging.

Om de samenvoeging en samenwerking te stimuleren stelt het rijk 6 jaar lang een extra bekostiging van de € 145.727 per jaar beschikbaar, in totaal in zes jaar € 874.362.

Deze € 145.727 kan de lagere baten de eerste jaren niet volledig compenseren.

Per saldo zijn de inkomsten voor formatie en personeel en arbeidsmarktbeleid € 54.880 lager dan wanneer er sprake is van aparte scholen.

Lasten kant

De uitgaven voor personeel voor de samengevoegde school blijft in principe gelijk en dat betekent dat de school van 156 kinderen kan beschikken over 8,9 FTE aan formatie. Dat is in principe meer dan normaal gesproken nodig is voor dit aantal kinderen.

Voor deze formatie blijven de middelen voor werkdruk verlaging en personeel en arbeidsmarktbeleid ook op hetzelfde niveau. De middelen voor werkdrukverlaging zullen de komende jaren nog toenemen van € 156 per leerling nu, naar € 256 per leerling structureel in 2021. Deze middelen per leerling hoeven bij samenvoeging echter niet verdeeld te worden over twee scholen maar komen ten goede aan één school.

Omdat de fusieregeling 6 jaar lang op het niveau van 1-8-2019 blijft, ook al zou het leerlingaantal vanwege de krimp nog verder dalen, zal het verschil in baten kleiner worden. De verwachte terugloop van leerlingen heeft dus geen invloed op de hoogte van de fusieregeling, echter wanneer de scholen zelfstandig zouden blijven zal de bekostiging wel afnemen. De vergoeding fusieregeling blijft 6 jaar lang 100 % en resulteert in een extra middelen voor personeel in een totaal van € 874.362.

Omdat de nieuwe school in Wijhe nog steeds onderdeel uitmaakt van een onderwijsteam worden de kosten voor directie en management gedeeld. Dat levert een financieel voordeel op van € 30.000 euro en brengt het tekort op personeel terug tot een negatief saldo van € 24.888.

Het verwachte natuurlijk verloop zal ervoor zorgen dat wanneer na 6 jaar de extra middelen stoppen de uitgaven in overeenstemming zijn met de inkomsten voor een schoolgrootte die dan van toepassing is.

- **Bekostiging Materiele instandhouding**

Voor materiele instandhouding, zeg maar grofweg de kosten voor huisvesting, meubilair en leermiddelen zal De Mare na fusie niet voor 2 scholen geld ontvangen maar nog maar voor 1 school. Tegelijkertijd zijn er door de samenvoeging in vervangende nieuwbouw ook nog maar voor 1 school kosten.

De inkomsten voor een gefuseerde school zijn lager dan de inkomsten voor twee aparte scholen. De uitgaven voor twee scholen zijn echter hoger. Omdat het oudere en onderhoudsgevoelige gebouwen betreft met een toenemende leegstand en een hoog energieverbruik wordt hier het verschil zichtbaar.

De inkomsten zijn weliswaar € 32.318 lager, maar de begrote uitgaven zijn € 65.650 lager.

Bij materiële instandhouding is er dus sprake van een voordelig saldo van € 33.332 ten opzichte van de huidige situatie.

Ten opzichte van de huidige situatie is er sprake van een positief saldo. Het verschil op personeel van € 24.888 wordt gecompenseerd door een positief resultaat op materiële instandhouding van €33.332.

De volgende vraag die de schoolbesturen zich hebben gesteld is of de fusieschool binnen de rijksmiddelen structureel gezond geëxploiteerd kan worden. Hier zien we dat de uitgaven op personeel bij een gelijke formatie en nieuwe huisvesting de eerste 2 jaar een negatief saldo van € 6.438 laten zien. Na deze twee jaar verandert dit kleine tekort in een voorzichtig positief resultaat, omdat de formatie stapsgewijs in overeenstemming wordt gebracht met de schoolgrootte en de uitgangspunten die De Mare hanteert voor beleidsrijk begroten. Bij 156 leerlingen is dit een totale formatie van 8,43 Fte. Deze stapsgewijze afname van de formatie van 8,93 naar 8,43 zorgt voor een afname in kosten van € 35.000. Daarmee wordt het negatieve saldo van € 6.438 van de eerste twee jaar ruimschoots gecompenseerd.

Er is echter nog wel een risico en dat is de tijd die er gaat zitten tussen daadwerkelijke fusie en het in gebruik nemen van de nieuwe huisvesting. Door planmatig onderhoud niet meer uit te voeren en leegstand buiten gebruik te stellen kunnen de kosten voor onderhoud wellicht gereduceerd worden tot €20.000 (€10,000 per gebouw voor noodzakelijk onderhoud). Maar langer wachten betekent ook dat de reeds gespaarde middelen niet in nieuwbouw kunnen worden gestoken maar noodzakelijk zijn om het tekort op huisvesting op te vangen.

- **Overige subsidie waaronder Prestatiebox.**

De twee scholen en de samenvoeging van de twee scholen ontvangen een gelijk bedrag voor de prestatiebox dus hier is er geen verschil tussen fusie of geen fusie.

Samenvatting

Naast toekomstbestendigheid en kwaliteit van het onderwijs was en is een gezonde bekostiging binnen rijksmiddelen de derde en ook een belangrijke opbrengst van samenvoegen van scholen voor De Mare. Uitwerking van de bekostiging afgezet tegen uitgaven laat zien dat deze opbrengst bij samenvoeging van de Tellegen en de Peperhof inderdaad behaald kunnen worden.

De fusie middelen zijn weliswaar minder dan het verlies aan kleine scholentoeslag maar het voordeel op materiële instandhouding compenseert dit verschil.

Op het gebied van huisvesting kan de gewenste opbrengst structureel worden zodra de vervangende nieuwbouw is gerealiseerd. Vanaf dat moment zal het jaarlijks tekort van € 46.669 veranderen in een positief resultaat van € 18.450 op jaarbasis, afhankelijk van de mate van energie-neutraliteit en gebruik van onderhoudsarme bouwmaterialen.

Indien de fusie niet per 1 augustus 2019, maar later wordt gerealiseerd zullen de middelen die worden ontvangen op basis van de fusieregeling gehalveerd worden. Dan wordt niet € 874.361 maar € 437.181 ontvangen.

5.6.2 Is de continuïteit voldoende gewaarborgd?

Door samenvoegen is de continuïteit juist beter gewaarborgd dan nu het geval is. De grotere omvang, het ontbreken van leegstand en passende huisvesting zijn belangrijke succesfactoren voor continuïteit. Het waarborgen van de continuïteit is een van de belangrijkste doelen van de samenvoeging.

5.6.3 Wat zijn de risico's?

Aan de samenvoeging zijn twee belangrijke risico's verbonden.

Het eerste risico is het moment van samenvoegen. Indien de twee scholen worden samengevoegd op 1 augustus 2019 zal er 6 jaar lang 100% financiële middelen beschikbaar zijn. Vindt de samenvoeging later dan 1-8-2021 plaats dan zijn er minder middelen beschikbaar, omdat dan een percentage van 100, 80, 60, 40 en 20% gehanteerd zal worden.

Een tweede risico is het moment waarop de gefuseerde school gebruik gaat maken van de nieuwe huisvesting. Elk jaar dat de school nog geen gebruik kan maken van nieuwe huisvesting kost inzet van middelen voor de huidige huisvesting. Deze kosten zijn hoger zijn dan de beschikbare baten. Het afsluiten van leegstand en het niet verwarmen van deze leegstaande ruimte zal een beperkt effect hebben.

Daarnaast is uitstel van vervangende huisvesting op of nabij sportvoorzieningen een groot afbreukrisico voor succes van de samenvoeging van De Mare scholen, maar ook die van mijn plein.

5.6.4 Welke opbrengsten ander dan financiële zal de fusie opleveren?

De grootste opbrengst zal de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en de zorg zijn, vanwege de versterking van de samenwerking van ketenpartners rond het kind. Door samenwerking en bij elkaar brengen van experts wordt de kring rond kinderen beter ingericht zodat meer dan vroeger voorkomen kan worden dat kinderen niet de ondersteuning krijgen waar ze om vragen.

Daarnaast zullen voorzieningen toekomstbestendiger en wordt gebruik van voorzieningen doelmatiger efficiënter en effectiever.

5.7 Effecten op huisvesting, personeel, leerlingen en ouders

5.7.1 Wat zijn de gevolgen voor de huisvesting?

De besturen en gemeente zetten in op vervangende nieuwbouw op een locatie nabij binnen- en buitensport. Concentratie van onderwijs bij opvang, sport en cultuur biedt veel kansen, maakt delen van ruimten mogelijk en dat betekent dat het rendement van de huisvesting aanzienlijk verhoogd kan worden. De mogelijkheden van delen en gezamenlijk gebruik biedt mogelijkheden om de leeromgeving rijker en breder te maken.

De huidige gebouwen worden aan de bestemming onderwijs onttrokken en weer overgedragen aan de gemeente. Die kan er een andere bestemming aan geven, zoals wonen of sociaal maatschappelijk.

De opbrengsten die de huidige gebouwen kunnen genereren worden ingezet om de investeringen te bekostigen. Op basis van de onderwijsperspectieven en uitgangspunten voor samenwerking tussen onderwijs, opvang en sport heeft een werkgroep bestaande uit ouders, leerkrachten en stafmedewerkers de uitgangspunten en kaders opgesteld voor toekomstige huisvesting. De werkgroep heeft als klankbord haar inbreng gehad op dit advies⁷ en neemt het in zijn geheel over als basis voor toekomstige huisvesting.

5.7.2 Welke effecten verwachten we op het schoolklimaat en betrokkenheid van ouders en personeel?

Bij het creëren van de toekomstige school hebben we veel aandacht besteed aan de betrokkenheid van leerkrachten en ouders. Deze lijn moeten we gedurende het hele traject vasthouden. Dit houden we vast door o.a. team en ouderbijeenkomsten te organiseren. Ouders worden binnen ons nieuwe schoolconcept actief betrokken, zowel formeel als informeel. Het partnerschap tussen ouders, kind en school is essentieel. De ouder als ervaringsdeskundige, de leerkracht als inhoudelijk deskundige en de leerling als eigenaar stemmen samen af over de onderwijsbehoefte van het kind. We zien de school als een samenhangend systeem, waarbinnen ouders een belangrijke rol spelen. We zoeken naar wegen om de expertise van ouders in te zetten in de school, door bijvoorbeeld les te laten geven als vakleerkracht tijdens talenturen en ateliers. Daarnaast helpen de ouders bij het organiseren van activiteiten op school. Doordat de ouderpopulatie groter wordt door samenvoeging van de scholen kunnen taken meer verdeeld worden en kunnen

---

⁷ Het rapport met de kaders en uitgangspunten voor huisvesting is als **Bijlage 6** bij deze rapportage gevoegd

ouders zich inzetten op specialisme. Er zal aandacht moeten zijn voor een nieuw samen te stellen Medezeggenschapsraad en Oudervereniging op basis van de nieuwe situatie.

Het onderwijsconcept, zoals beschreven in de perspectieven, vraagt om andere vaardigheden bij de leerkracht. De leerkracht is expert en professional in leren en beschikt over vaardigheden om de volgende rollen te kunnen vervullen: een coachende functie; een ondersteunende rol; algemeen leerkracht; vakleerkracht en teamlid. Op dit moment beschikken niet alle huidige leerkrachten van De Mare binnen Wijhe over deze vaardigheden. Wij gaan uit van lerende leerkrachten binnen de school, die vanuit een eco-benadering het onderwijs leren vorm geven, en willen leren de dingen te doen die ertoe doen. We gaan de eerste vormgeving van het nieuwe onderwijsconcept inrichten met de huidige leerkrachten van de beide scholen. Het is echter goed mogelijk dat daartussen leerkrachten zitten die niet achter het nieuwe concept kunnen staan, niet op dergelijke wijze willen werken. Het staat alle leerkrachten vrij de keuze te maken om elders binnen De Mare, binnen een onderwijsteam met een ander schoolconcept, aan de slag te gaan. Leerkrachten die wel willen, maar nog niet kunnen, zullen voldoende tijd en mogelijkheden geboden krijgen om zich eigen te maken wat nog mist. Motivatie voor de nieuwe school, met een nieuw concept, is echter essentieel en zal van eenieder intrinsiek gevraagd worden. Het neerzetten van een nieuwe school met een nieuw concept en een nieuw onderwijsteam is een flinke operatie die alleen kan slagen als alle betrokkenen gemotiveerd, enthousiast zijn en erin geloven.

Grotere teams op een school en partners op het gebied van opvang, sport en cultuur in de directe nabijheid van de school biedt mogelijkheden voor samenwerking, teamleren, afstemming en meerdere en laagdrempeliger contactmomenten.

Hoewel de groep kinderen in een gebouw groter wordt blijft er aandacht voor kleinschaligheid: zien en gezien worden. Veiligheid en geborgenheid garanderen we voor alle kinderen.

5.7.3 Wat zijn de gevolgen voor het personeel en de medezeggenschap?

Alle medewerkers, leerkrachten en directeuren bij De Mare hebben een bestuursaanstelling. Ze zijn niet in dienst bij een school benoemd maar bij het schoolbestuur. In die zin verandert er niets. Afname en afvloeiing is geregeld in personeelsbeleid van De Mare.

Voor alle leerkrachten die betrokken zijn bij de samenvoeging van scholen is er in principe een baangarantie. Als de fusies plaatsvinden per 1 augustus 2019 dan ontvangt De Mare fusie middelen om in ieder geval het personeel nog 6 jaar in dienst te houden.

In die 6 jaar zal er ook natuurlijk verloop zijn. Op basis van de huidige aanstellingen zullen er de komende 6 jaar 6 fte uittreden uit het onderwijs bij De Mare. Dat betekent dat de natuurlijke afvloeiing de afname van fusie middelen zal compenseren.

Wij moeten leerkrachten faciliteren richting de samenvoeging, want ze moeten nu hun werk kunnen blijven doen en tevens kunnen voorbereiden op het nieuwe concept. Leerkrachten hebben een baangarantie binnen De Mare, met een bestuursaanstelling. Het staat alle huidige leerkrachten vrij om een keuze te maken buiten het onderwijsteam Wijhe-Wesepe als hen dat beter past. Wellicht zal er geworven moeten worden, zowel intern als extern, om voldoende intrinsiek gemotiveerd personeel voor de nieuwe school te krijgen. Een andere mogelijkheid is dat het zittende personeel allemaal mee gaat en in aanloop activiteiten volgt die ervoor zorgen dat men allemaal over de vaardigheden beschikt die vereist worden. Er zal zeker teamscholing worden georganiseerd, in ieder geval op het gebied van coaching van leerlingen en het werken met leerlijnen/persoonlijke leerdoelen.

Voor de medezeggenschap die nu ook al op onderwijsteam wordt ingevuld zal er in dat opzicht niets veranderen. Ook de samengevoegde school zal deel uitmaken van een onderwijsteam. Voor de MR geldt dat er een samenvoeging komt van scholen en dus ook de samenvoeging naar één MR vanuit één Brinnummer. Momenteel

heeft elke locatie een eigen MR en deze opereert deels gezamenlijk met andere MR-en binnen haar onderwijsteam. Obs Tellegen en obs de Peperhof zullen ontbonden worden en tegelijkertijd zal er bij fusie een nieuwe medezeggenschapsraad worden gekozen. De omvang van de personeels- en ouder geleding kent een minimum. Het ligt in de lijn dat de verkiezingen van een nieuwe MR een goede afspiegeling zal zijn van de ouders en team van de nieuwe school. Deze MR zal wederom deels samen opgaan binnen het onderwijsteam, met de MR van de A. Bosschool uit Wesepe, waarmee Wijhe een onderwijsteam vormt.

5.7.4 Wat zijn de gevolgen voor leerlingen?

De leeromgeving wordt optimaler; dit biedt meer mogelijkheden en daarmee zou de betrokkenheid vergroot kunnen worden. Het eigenaarschap van de leerlingen staat centraal in het nieuwe onderwijsconcept. De inspraak van leerlingen zal blijvend gegarandeerd door te werken met een kinder- of leerlingenraad. Verder komt er een breder aanbod dat (meer) afgestemd wordt op de talenten, kennis en interesses van de leerling. De nieuwe omgeving biedt fysiek stimulans om vernieuwingen daadwerkelijk vorm te geven. Door de samenvoeging van de scholen hebben kinderen meer kinderen van zijn/haar leeftijd om mee te spelen (bredere social community). Dit draagt bij aan een rijke sociale omgeving, betere afspiegeling van maatschappij.

Tevens biedt dit mogelijkheden voor teamleren en ontmoeten kinderen elkaar in diverse samenstellingen en contexten passend bij de interesses van de kinderen. Van en met elkaar leren in optima forma.

Het netwerk om het kind heen, overgangen tussen opvang, onderwijs en jeugdhulp zijn minder zichtbaar. Er kan sneller dan in de oude situatie hulp naar behoefte worden geboden, zodat het kind zich optimaal kan ontwikkelen. Bovendien vallen de grenzen tussen het spelen en leren grotendeels weg. Dat is mooi, want het leren stopt niet wanneer de school uitgaat.

Goede aansluiting op het VO, doordat overgang minder groot is. Kinderen zien van meet af aan hoe het reilt en zeilt op het VO door fysieke nabijheid. De drempel die er nu nog is tussen groep 8 en VO wordt veel lager.

5.7.5 Wat zijn de gevolgen voor ouders en de betrokkenheid van ouders?

Wij willen ouders integreren in het nieuwe onderwijsconcept. Daarbij zijn ouderparticipatie en ouderbetrokkenheid noodzakelijk. De driehoek ouder-school-kind is van essentieel belang. Eenieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheden, rol en professie.

Doordat de ouderpopulatie groter wordt door samenvoeging van de scholen kunnen taken meer verdeeld worden en kunnen ouders zich inzetten op specialisme. Tevens biedt een grotere ouderpopulatie meer mogelijkheden voor ouders om andere ouders te ontmoeten en leren kennen, wat een positief effect heeft op de sociale cohesie.

Verder biedt het samenbrengen van de scholen op een locatie samen met opvang, sport en cultuur een groot voordeel, namelijk de mogelijkheid tot een 7-19 arrangement op 1 vertrouwde locatie. Indien een kind ook gebruik maakt van logopedie of andere jeugdhulp, dan is het netwerk rondom het kind dichtbij en kunnen de partners dit in onderling overleg en afstemming organiseren op een manier dat dit aansluit bij de leerling.

5.8 Communicatie en evaluatie

5.8.1 Op welke manieren zijn belanghebbenden betrokken bij het fusieproces?

In de eerste fase is een werkgroep samengesteld bestaande uit ouders, teamleden en directieleden van beide scholen 8 keer bij elkaar gekomen. Er is een klankbordavond voor beide scholen een ouderavond georganiseerd.

In de tweede fase is dezelfde werkgroep doorgegaan en heeft wederom een ouderavond georganiseerd voor beide scholen samen waarin het perspectief op de nieuwe school is gepresenteerd aan de ouders. Tevens zijn er teambijeenkomsten georganiseerd en is er een inspiratie dag voor de teams georganiseerd.

In de nieuwsbrief van de scholen zijn de ouders op de hoogte gehouden van de voortgang van het proces. Eveneens was het project een vast agenda punt op de teamvergadering en MR-vergadering.

Voor het project is een website www.scholenvoormorgen.org gemaakt waarop mensen geïnformeerd worden over het project, vragen kunnen stellen en reacties kunnen delen. Regelmatig wordt er een nieuwsbrief Scholen voor Morgen rondgestuurd naar de mensen die zich via de website hebben ingeschreven voor deze nieuwsbrief.

Als laatste zijn er communicatietafels ingericht in alle scholen, kinderopvangorganisaties en beide gemeenteloketten om (toekomstige)ouders en andere belanghebbenden te informeren over het project.

De tweede fase is afgesloten met een draagvlaktoets onder de ouders en teamleden. Hieronder zijn de respons en uitkomsten van het onderzoek weergegeven.

Respons ouders:

Obs de Peperhof 57,6 % (34 van de 59 ouders)
Obs Tellegen 65,2 % (30 van de 46 ouders)

Respons teamleden:

Obs de Peperhof 100 % (8 van de 8 teamleden)
Obs Tellegen 66 % (4 van de 6 teamleden)

Uitkomsten Ouders:

WEL	Peperhof	88,2 %	Tellegen	96,6 %
DEELS mee eens	Peperhof	8,8 %	Tellegen	3,7 %
NIET	Peperhof	2,9 %	Tellegen	0 %

Uitkomsten teams

WEL	Peperhof	100 %	Tellegen	75,0 %
DEELS mee eens	Peperhof	0,0 %	Tellegen	25,0 %
NIET	Peperhof	0,0 %	Tellegen	0 %

De opmerkingen die zijn gemaakt bij de beantwoording van de draagvlaktoets zijn verzameld worden meegenomen⁸ in de derde fase van het project.

Uit bovenstaande kan de conclusie worden getrokken dat er onder de huidige ouders en teamleden van obs de Peperhof en obs Tellegen voldoende draagvlak bestaat om beide scholen te fuseren en het onderwijsconcept voor deze nieuwe school in Wijhe verder vorm te geven.

⁸ Het is de bedoeling dat de kwartiermaker in de derde fase onder meer op basis van de input uit de draagvlaktoetsen, zorgdraagt voor een verwerking van de opmerkingen in de uiteindelijk invulling van de nieuwe school

5.8.2 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de fusie zijn bereikt?

Elk half jaar zal met ouders team en medezeggenschapsraad het proces geëvalueerd en bijgesteld worden tot dat de gewenste opbrengsten gerealiseerd zijn. Uitgangspunt zullen de perspectieven zijn en daarnaast de beschreven gevolgen in deze fusie effectrapportage. Steeds zal de vraag zijn: doen we nog de goede dingen en verliezen we het doel niet uit het oog?

5.8.3 Wanneer en hoe wordt geëvalueerd wat de effecten op spreiding, variëteit en keuzevrijheid zijn?

Ook deze punten zullen bij de halfjaarlijkse evaluatie en bij elk besluit worden meegewogen in de evaluatie. Dit

5.9 Advies burgemeester en wethouders

Deze vraag wordt separaat van deze FER aan de portefeuille Onderwijs voorgelegd. De reactie van het College zal, zodra de reactie ontvangen is, aan de FER worden toegevoegd.

5.10 Advies van de werkgroep De Mare-Wijhe

Hierbij adviseert de werkgroep De Mare-Wijhe, op basis van bijgeleverde Fusie-effect-rapportage en de perspectieven op het onderwijs van de toekomst in Wijhe, aan de bestuurder van stichting De Mare:

-samenvoeging van obs de Peperhof en obs Tellegen tot een nieuwe openbare basisschool in Wijhe, op basis van de perspectieven en door gebleken draagvlak onder de ouders.

-het benoemen van een kwartiermaker en beoogd directeur van de nieuwe school in Wijhe, om in de 3e fase de fusie tussen beide scholen voor te bereiden tot een formele fusie per 01-08-2019.

Tevens de opdracht aan deze kwartiermaker te verstrekken de transitie van 2 scholen naar 1 school vorm te geven en parallel daaraan een passend huisvestingsconcept uit te werken.

©Klasse Lelystad, 21 november 2018.